

7 modulis. Fizinių mokslų informacijos šaltinių paieška Praktinės užduotys

7.2. Fizinių mokslų knygų paieška

1 užduotis Duomenų bazėje *SpringerLink* <<http://www.springerlink.com>> raskite geografijos mokslo srities (angl. *Earth Sciences and Geography*) tik atvirosios prieigos arba bibliotekos įsigytas knygas.

Atlikimo eiga:

1. Prisijunkite adresu <<http://www.springerlink.com>>.
2. Pasirinkite paiešką pagal mokslo sritį **geografija** (angl. *Earth Sciences and Geography*).
3. Susiaurinkite paiešką, pasirinkę „*Content Type*“ – knygos.
4. Nuimkite varnelę prie žymos „*Include Preview Only-Content*“.
5. Palyginkite, kiek knygų galite matyti ir kiek siūlo duomenų bazė.

2 užduotis. Atviros prieigos knygų leidykloje *Intech* <<http://www.intechopen.com/books/>> atlikite savo mokslų srities knygų paiešką. Pasirinkite iš jų populiariausią ir išsaugokite PDF formatu.

Atlikimo eiga:

1. Prisijunkite adresu <<http://www.intechopen.com/books/>>.
2. Suraskite **Browse by subject: Physical sciences, Engineering and Technology**.
3. Pasirinkite skyrelyje **SUBJECT: Earth and Planetary Sciences**.
4. Spragtelėkite ant temos **Geology and Geophysics**.
5. Iš gauto knygų sąrašo pasirinkite populiariausią knygų dalį, paspaudę skyrelį **Most downloaded Chapters**.
6. Spragtelėkite ant pirmo įrašo pavadinimo, sistema atverčia knygos dalį, jos turinį ir kt. informaciją.
7. Norėdami išsaugoti rastą populiariausią knygos dalį, spauskite mygtuką **Download as PDF**.
8. Atverstą dalį PDF formate išsaugokite kompiuterio darbalaukyje.

7.3. Fizinių mokslų straipsnių paieška

1 užduotis. Atvirosios prieigos žurnalų kataloge *DOAJ* <<http://www.doaj.org>> suraskite naujausių pasirinktos temos straipsnių.

Atlikimo eiga:

1. Prisijunkite adresu <http://www.doaj.org>.
2. Pasirinkite išplėstinę paiešką, spausdami [**Advanced Search**].
3. Pirmajame paieškos tikslinimo lange su rodykle pasirinkite straipsnių rūšiavimą pagal publikacijos datą **Article: Publication data**.
4. Antrajame paieškos srities lange pasirinkite su rodykle paiešką pagal raktinius žodžius **Keywords**.
5. Paieškos lange įrašykite temą, pagal kurią ieškosite naujausių viso teksto straipsnių, pvz., **comets**.
6. Sistema automatiškai pateikia straipsnių sąrašą.
7. Norėdami perskaityti straipsnį, spauskite **Full text** nuorodą straipsnio informacijoje.

2 uždutis. Duomenų bazėje *Wiley Online Library* <<http://onlinelibrary.wiley.com/>> raskite viso teksto straipsnių Jums tinkama tematika.

Atlikimo eiga:

1. Prisijunkite adresu <<http://onlinelibrary.wiley.com/>>.
2. Pasirinkite pažangią paiešką: *Advanced Search*.
3. Užpildykite paieškos laukus *SEARCH FOR*. Į pirmą laukelį įrašykite temą/raktinį žodį, pvz., *physical geography*, nustatę rodykle *Keywords*.
4. Antrajame lauke rodykle nustatykite *FullText* tam, kad sistema išrinktų tik viso teksto dokumentus.
5. Susiaurinkite paiešką *SPECIFY DATA RANGE* dalyje pažymėdami *In the last* ir nustatykite *12 Months*, kad sistema išrinktų naujausius dokumentus.
6. Spauskite *Search*. Rezultatų lange matysite knygų ir straipsnių sąrašą.
7. Viso teksto straipsnių paieškai *FILTER LIST: PUBLICATION TYPE* spauskite *Journals*.

7.4. Fizinų mokslų disertacijų ir magistro darbų paieška

1 uždutis. Lietuvos elektroninių tezių ir disertacijų duomenų bazėje *ETD* <<http://etd.library.lt>> raskite savo mokslo srities daktaro disertacijų ir magistro darbų, apgintų Jūsų institucijoje.

Atlikimo eiga:

1. Prisijunkite prie *ETD* adresu: <<http://etd.library.lt>>.
2. Pasirinkite išplėstinę paiešką ir užpildykite paieškos laukus, pvz., **Institucija:** Vilniaus universitetas; **Žodžiai greta?:** Taip; **Įrašo žodis:** chemija; **Paieškos išteklius:** Lietuvos elektroninės tezės ir disertacijos (ETD), ir spauskite: **Vykdyti**.
3. Sistema pateiks institucijos dokumentų, esančių ETD, skaičių.
4. Norėdami peržiūrėti įrašus, spauskite **Iš viso** skaičių.

2 uždutis. Raskite savo srities disertacijų portale *OATD* <<http://oatd.org>>.

Atlikimo eiga:

1. Prisijunkite adresu <<http://oatd.org>>.
2. Į išplėstinės paieškos (*Advanced Search Options*) laukelį *This exact phrase* įrašykite frazę, pvz., „*Solar system*“.
3. Pasirinkite dokumento kalbą laukelyje *Written in*, pvz., *English*.
4. Spauskite mygtuką *Search*.
5. Sistema pateiks dokumentų sąrašą. Paieškos tikslinimo srityje *Search limiters* pagal poreikį galite siaurinti paieškos rezultatus pagal datą, šalį, instituciją ir kt.
6. Spauskite pasirinkto dokumento *URL* adresą.
7. Sistema pateiks disertacijos įrašą šaltinyje (duomenų bazėje ar talpykloje), iš kurio galėsite skaityti arba išsisaugoti visą tekstą.

7.5. Mokslinių tyrimų duomenų paieška

1 uždutis. Susikurkite žemėlapi su *Geoportal.lt* <<https://www.geoportal.lt/>>.

Atlikimo eiga:

1. Prisijunkite adresu <<https://www.geoportal.lt/>>.
2. Paieškos lango dalyje **Rekomenduojame** spauskite **Susikurk žemėlapij jau dabar**.
3. Sistema pateiks žemėlapijo kūrimo darbinį langą. Lietuvos žemėlapyje naudodami pelę ir artinimo ženklą “+“ susirandame įmonės pastatą, pvz. **A. Goštauto g-vėje**.
4. Spauskite mygtuką **Pridėti objektus** ir pažymime žemėlapyje pasirinktą pastatą, ant jo atsiranda raudono lašo atžyma.
5. Srityje **Mano objektas** langelyje **Pavadinimas** įrašykite įmonės pavadinimą, pvz. **Matavimai**.
6. Informaciniame langelyje įrašykite, pvz. įmonės adresą **A. Goštauto 12, Vilnius**.
7. Srityje **Papildomi žemėlapiai**, pasirinkite iš sąrašo žemėlapijo tipą, kurį norėsite rodyti įmonės kontaktuose papildomai.
8. Paspauskite mygtuką **Bendrinti**, po juo atsivers informacinis langas su kodu, kurį reikia įkelti į internetinio įmonės puslapio kontaktų skiltį. Srityje **Papildomi žemėlapiai** yra galimybė pasirinkti iš sąrašo žemėlapijo tipą, kurį norėsite rodyti įmonės kontaktuose. Taip įmonės klientai turės galimybę ne tik susipažinti su įmone ir jos paslaugomis, bet ir lengvai ją surasti. Paslauga nemokama.

2 uždutis. Suraskite savo temos procesų vizualizaciją su *Wolfram Demonstrations Project* <<http://demonstrations.wolfram.com/>>

Atlikimo eiga:

1. Prisijunkite adresu <<http://demonstrations.wolfram.com/>>.
2. Į paieškos laukelį įrašykite reikšminį žodį arba frazę, atitinkančią Jūsų mokslo sritį, pvz., *mathematical statistics* ir spauskite klaviatūroje **Enter**.
3. Sistema pateiks matematinės statistikos skaičiavimų vizualizacijų (*demonstrations*) sąrašą.
4. Pasirinkite, pvz., *The bivariate normal distribution*.
5. Paieškos lange matysite demonstracinį pavyzdį, trumpą aprašymą, nuorodą į autorių, bei kitų panašių temų pavyzdžius.
6. Išsisaugokite pasirinktą pavyzdį: atsisiųskite nemokamą *Wolfram CDF Player* programą, paspaudę mygtuką **Interact Now!**; išsaugojimui- spauskite mygtuką **Continue downloading this file**.

7.6. Fizinų mokslų informacijos išteklių paieška internete

1 uždutis. Talpykloje *arXiv.org* <<http://arxiv.org/>> suraskite naujausių savo mokslo srities dokumentų.

Atlikimo eiga:

1. Prisijunkite adresu <<http://arxiv.org/>>.
2. Pasirinkite išplėstinę paiešką *Advanced Search*.
3. Paieškos lange *Experimental full text search* įrašykite savo srities temą, pvz., *paleontology*.
4. Gautą dokumentų sąrašą surūšiuokite pagal metus, pasirinkdami *Reorder by date*.
5. Paspauskite pasirinkto dokumento pavadinimo eilutę. Atvertame lange galėsite susipažinti su santrauka, autoriaus informacija, išsaugoti dokumentą norimu formatu, pereiti į referuojančią duomenų bazę arba į sekantį paieškos sąrašo dokumentą, spausdami *next*.

2 uždutis. *Nature events Directory* <<http://www.nature.com/natureevents/science/>> atlikite paiešką mokslinių renginių kalendoriuje. Suraskite artimiausią konferenciją pagal savo mokslo sritį.

Atlikimo eiga:

1. Prisijunkite adresu <<http://www.nature.com/natureevents/science/>>.
2. Laukelyje *Search science events* įrašykite temą, pvz., *informatics* ir paspauskite mygtuką *Search*.
3. Gautą mokslinių renginių sąrašą siaurinkite pagal renginio tipą (*Event type*) *Conference*.
4. Gautame konferencijų sąrašo pagal datą išsirinkite artimiausią konferenciją ir paspaudę jos pavadinimą, gausite svarbiausią informaciją apie konkretų renginį; vietą, laiką, registraciją ir p.š.